TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.55 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Näkee kirjotuksen seinällä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Illinoisilainen kongressimies Rainey selitti äskettäin Atlantan kauppakamarin kokouksessa pitämässään puheessa muille riistäjäveljilleen, että "sosialismin edistyskulku käy tässä maassa vallan arveluttavaksi, elleivät liikemiehet nouse kapinaan," sekä että "sotatilanne ajaa meidät vastustamattomasti sosialismin pyörteisiin, ja jos mikään puolue vaatii kansallista omistusoikeutta, niin sosialistit varmaan sitä vaativat."

Mitä herra kansanedustaja(?) tarkotti, ei ole varsin selvä, mutta nähtävästi sitä, että sotatilanne ajaa yksityisomistusoikeuden syrjään sen kelpaamattomuuden takia. Taikka tuskin sentään; tuskin hänenlaisensa yksityisomistuksen kannattaja, joka on valmis asettamaan kapitalistien yksityiset edut aina yleisten etujen tielle, puoltaa yhteisomistusta. Päinvastoin on laita siten, että häntä ja hänen riistäjäveljiään kiusaa sosialismin kummitus kuin paha painajainen, joka ei anna rauhaa milloinkaan. Sotatilanne ajaa yleiseen omistukseen ja siihen on syynä yksityisen omistusjärjestelmän kunnottomuus. Mutta sosialsmin kanssa ei sillä ole mitään muuta yhteyttä kuin se että se antaa tukea sosialistien väitteille yksityisomistuksen huonommuudesta yleisen omistuksen rinnalla.

Sosialistien väite kuitenkin perustuu sille lisäelitykselle, että sitte täytyy yleisen omistusoikeuden kautta kansan haltuun tulleita laitoksia käyttää työläisen hyödyksi ja työläisten saada määrätä niiden käytöstä. Ja siihen on vielä pitkä matka siitä "sosialismista" johon sotatilanne on ajanut ja joka Raineytä riistäjäveljineen niin jo pelottaa.

Työhön tai vankilaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New Jersey on liittynyt niiden valtioiden mukaan, jotka koettavat "masennuttaa joutilaisuutta" ankaran lainlaadinnan avulla, kertovat täkäläiset sanomalehdet lukijakunnalleen, jolle koetetaan foruilla yhtä ja toista.

Lain kunnollisuus kuuluu olevan siinä, että se ei ole irtolaisuuslaki, vaan sotatoimenpide, joka pakottaa työhön rikkaat ja köyhät. Se että joku tulee omillaan toimeen, ei kuulemma vapauta työnteosta, vaan pitää olla todellisesti työssä jossakin teollisuuslaitoksessa.

Lukija saattaa mielessään kuvitella että esim. Standard öljyyhtiön, joka on New Jerseyn valtion lakien mukaan laillistettu, osakkeenomist. tämän lain mukaan joutuisivat työhön, mikäli heitä asuu New Jerseyssä. Me kuitenkin pyydämme sanoa, että mitään sellaista ei tule tapahtumaan. Jokainen joka leikkelee kuponkeja, ei ole oikeastaan minkään lain alainen, puhumattakaan työpakkolain. Aina tulee olemaan riittävä määrä "tervettä arvostelukykyä" siinä suhteessa, kuka pakotetaan työhön, kuka ei.

New Jerseyn kuvernööri kuuluukin jo selittäneen, että "jonkinlainen työ" taitaisi olla liian raskasta loisluokan joutilaille, jotka kuitenkin nekin voivat olla apuna jonkinlaisessa työssä, johon eivät taas kykenisi maankiertäjien kaltaiset "pakoilijat". Terve arvostelukyky, niin sanoo kuvernööri on tässä suhteessa tarpeellinen.

Me emme epäile, etteikö "tervettä arvostelukykyä" tulisi siinä suhteessa olemaan varsin yläluokan tarvetta vastaavassa määrässä. Voidaanhan esim. järjestää siten, että ne jotka ovat liian pehmeäkätisiä ruumiilliseen työhön, laativat määräyksiä niille "hoopojen kaltaisille," joiden osana on ruumiillisen työn teko ilman synnynnäisiä vapautuksia. Esim. lainlaatijakuntaan voidaan vallan mainiosti lähetellä kuponkien leikkaajat, jotka siten tulevat lain mukaan "täyttämään velvollisuutensa".

Hyödylliseen työhön ei loisluokan jäsentä loisluokan vallitessa koskaan aseteta, ellei hänellä ole siihen omaa haluaan, joka on yhtä harvinaista kuin hampaat kanalla, siitä saamme olla toistaiseksi varmoja; — siihen saakka kunnes osat vaihtuvat siinä määrässä, että työväestö määrittelee tehtävänsä kullekin.

Nuortevan selostus aikeistaan ja toiminnastaan Yhdysvaltain valtiovirastolle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Suomen työväenhallituksen edustaja Yhdysvalloissa, toveri Santeri Nuorteva, joka on ollut jo yli kaksi viikkoa Washingtonissa ja ryhtynyt siellä valvomaan viljan hankintaa Suomeen y. m. Suomen työväenhallituksen asioita, on jättänyt seuraavan selostuksen Suomen työväenhallituksen asemasta:

"Suomen kansan tasavallan väliaikaisen vallankumouksellisen hallituksen puolesta minulla on kunnia täten saattaa Yhdysvaltain kansan ja hallituksen tietoon seuraavat seikat, jotka valaiseva Suomen tasavallan nykyistä tilaa:

"Heinäkuun 18 päivänä 1917 Suomen eduskunta julisti Suomen itsenäisyyden. Tämä julistus jälestäpäin, syyskuun 27 p., uudestaan vahvistettiin eduskunnan eräässä toisessa istunnossa ja myöhemmin on Venäjän tasavallan nykyinen hallitus virallisesti tunnustanut tämän itsenäisyyden.

"Venäjän nykyisen hallituksen edellinen väliaikainen hallitus kuitenkin elokuussa v. 1917 kieltäytyi tunnustamasta Suomen itsenäisyyspäätöstä ja otti itselleen oikeuden hajottaa Suomen eduskunnan, joka teko kuitenkin oli aivan oikeudeton ja laiton. Tämän laittoman hajotuksen jälkeen määrättiin uudet vaalit toimeenpantaviksi ja muodostettiin uusi hallitus näitten vaalien tuloksien perusteella. Tämä on se "hallitus", joka nykyään pitää hallussaan Suomen pohjoisen osan, ja jota tässä maassa edustaa tohtori Julio Reuter.

"Tammikuussa 1918 tämä "hallitus" kukistui kansan vallankumouksellisen nousun kautta ja uusi hallitus muodostettiin, joka tunnetaan Suomen kansan tasavallan väliaikaisen hallituksen nimellä, ja jota minulla on kunnia edustaa tässä maassa.

"Vallankumouksen syyt olivat sekä valtiolliset että yhteiskunnalliset. Kansainvälisen lain huomattujen tuntijain tulkinnan mukaan Suomen valtio-oikeudellinen suhde Venäjään oli persoonaliitto, Venäjän hallitsija ollen Suomen suuriruhtinas, varustettu sellaisilla oikeuksilla ja sellaisten rajotusten alainen, kuin oli säädetty hallitsijasta Ruotsin perustaleissa, sellaisina kuin ne olivat Suomen yhdistyessä Venäjään v. 1809, ja mikäli niitä on aikaajotain korjattu Suomen eduskunnan toimesta yhdessä Venäjän hallitsijan kanssa.

"Tämän perustuslain yksi määräys oli, että siinä tapauksessa, että hallitsija tulisi kukistetuksi tahi muulla tavalla menettäisi valtansa, korkein valta maassa automaattisesti siirtyisi eduskunnan käsiin.

"Täten Venäjän vallankumouksen suoranainen seuraus oli, että Suomen eduskunta oli oikeutettu ottamaan käsiinsä maan hallinnon. Tämän tulkinnan mukaisesti Suomen eduskunta heinäk. 18 p:nä 1917 136 äänellä 55 ääntä vastaan hyväksyi näin kuuluvan lain Suomen itsenäisyydestä:

(Tässä seurasi sananmukainen käännös n. s. valtalaista, joka on aikaisemmin painettu Toverissa ja jossa julistetaan Suomen eduskunnan korkein valta kaikissa asioissa ulkomaa- ja sotilasasioita lukuunottamatta.)

"Eduskunta, joka hyväksyi yläolevan julistuksen ja jonka enemmistö oli sosialistien käsissä, sillä kertaa ei ottanut maan hallintoa käsiinsä ylläolevan julistuksen mukaisesti, tämä johtuen siitä, että eduskunnan ei-sosialistiset puolueet kieltäytyivät ottamasta osaa eduskunnan istunnoihin sen jälkeen kun Venäjän väliaikainen hallitus oli laittomasti hajottanut eduskunnan. Mutta kun myöhemmin edellämainittujen laittomien vaalien kautta maan taantumukselliset ainekset saivat kontrollin, niin he vahvistivat edellämainitun itsenäisyyslain ja ryhtyivät muodostamaan hallituksen sen säädöksien mukaisesti.

"Suomen vallankumouksen tärkeimmät syyt olivat kuitenkin paljoa syvemmät, kuin edellämainitut puhtaasti juridiset näkökohdat. Laittoman eduskunnan valitsema "hallitus" ryhtyi sellaisiin suhteisiin Saksan hallituksen kanssa, jotka panivat vaaran alaiseksi Suomen äsken voittaman itsenäisyyden ja uhkasivat pettää Venäjän vallankumouksen — Suomen todellisen vapauttajan asian. Suomen "hallituksen" edustajat yrittivät Brest-Litovskissa tehdä sopimuksen Saksan kanssa, jotensakin samanlaisen, minkä tekivät Ukrainan saksalaismieliset ainekset. Vieläpä odottamatta muodollista rauhantekoa Saksan kanssa, Suomen laiton "hallitus" ryhtyi virallisiin suhteisiin Saksan kanssa nimittäen Berliiniin virallisen edustajan. Jälestäpäin, kuten olen saanut tietää luotettavista lähteistä, tämä laiton "hallitus", sen jälkeen kun se oli kukistettu, teki Saksan kanssa valtiollisen ja taloudellisen sopimuksen, joka suoranaisesti asettaa Suomen Saksan "suojeluksen" alaiseksi. Viimeisimmät, ja hyvin uskottavilta näyttävät tiedot, osottavat, että tämän taantumuksellisen "hallituksen" edustajat neuvottelevat Saksan kanssa tarkotuksella jälleen pystyttää maahan monarkinen hallitusmuoto, jossa ylin hallitusvalta annettaisiin eräälle Saksan keisarin pojalle, joka tulisi Suomen kuninkaaksi.

"Suomen kansan laajat kerrokset syvästi inhosivat tällaisia suunnitelmia ja toimenpiteitä Suomen saksalais-mielisen junkkeriluokan taholta. Suomen kansa täysin käsittää, että Saksan autokratian juurtuminen Suomessa merkitsisi kaiken kansanvaltaisen kehityksen toiveiden murskaamista ja muodostuisi arvaamattoman suureksi vaaraksi ei ainoastaan Suomen mutta myös Venäjän vallankumoukselle.

"Samalla kertaa Suomen laiton "hallitus" teki hyvin vähän tahi ei tehnyt mitään kansan kurjuuden ja nälän lieventämiseksi. Elintarvekeinottelu sai rehottaa rajattomasti. Mitä tärkeämpiä yhteiskunnallisen lainsäädännön toimenpiteitä jarrutettiin. Ryhdyttiin taantumuksellisiin toimenpiteisiin rahavaltaisen luokkavallan pystyttämiseksi.

Vuoden 1918 tammikuun vallankumouksen järjestivät ja suorittivat työväenjärjestöt. Kukistettu hallitus pakeni maan pohjoiseen osaan ja sen on onnistunut siellä pitää puoliaan Saksasta tuotujen aseiden jo sotilasten avulla. Se pitää hallussaan kaikista harvimmin asutut seudut, joissa asuu noin neljäsosa maan asukkaista. Maan eteläiset ja keskiosat, joihin kuuluvat maan tärkeimmät teollisuus-taloudelliset ja valtiolliset keskukset, ovat uuden vallankumouksellisen hallituksen käsissä, joka nopeasti palauttaa järjestyksen maassa ja juurruttaa auktoriteettiaan.

"Suomen väliaikaisen hallituksen muodostaa neljätoista henkilöä, jotka tunnetaan Kansan Komissarioitten nimellä. Ne ovat valitut työväen ammattijärjestöjen sosialistipuolueen osastojen ja ostuustoimintajärjestöjen kautta. Tämä hallitus toimii väliaikaisena hallituksena kunnes järjestys on palautettu koko maassa ja kunnes voidaan panna toimeen uudet vaalit sekä päättää uudesta perustuslaista maalle.

"Väliaikaista hallitusta tukee vapaaehtoinen työväen miliisi-armeija, johon kuuluu 100,000—150,000 toimeliasta ja järjestynyttä jäsentä. Uuden hallituksen auktoriteettia maassa ylläpitää voimakas työväenjärjestöjen ketju, jonka osat jokaisessa kaupungissa ja kylässä kautta maan, vieläpä pohjoisessakin osassa maata, toimivat yhdessä väliaikaisen hallituksen kanssa ja väliaikaisesti suorittavat paikallisen hallinnon tehtäviä.

"Suomen väliaikainen vallankumouksellinen hallitus on täydellisessä yhteisymmärryksessä Venäjän vallankumouksellisen hallituksen kanssa, ja on myös läheisessä ja toimeliaassa yhteistoiminnassa sen kanssa. Minulle on ilmotettu, että Venäjän hallitus on nyttemmin allekirjottanut sopimuksen Suomen väliaikaisen hallituksen kanssa, jossa tunnustetaan Suomen täysi itsenäisyys myös niissä ulkomaapolitiikkaa ja sota-asioita koskevissa kysymyksissä, jotka olivat erotetut heinäkuun 18 päivän lain määräyksistä.

"Ellei kukistettu hallitus onnistu alistamaan Suomea Saksan yksinvallan alle, ei ole olemassa mitään mahdollisuutta riistää työväenjärjestöiltä kontrollivaltaa maassa. Ja siinäkin tapauksessa, että sellaiset katalat aikeet onnistuisivat, Suomen työväenjärjestöt tulevat mitä tiukemmin vastustamaan Saksan itsevallan juurruttamista Suomessa. Työväenjärjestöjen vaikutusvalta Suomessa, näet, ei ole millään muodoin satunnainen tahi tilapäinen. Aina vuodesta 1905 alkaen, jolloin Suomen työtätekeville luokille monien vuosien taistelujen jälkeen onnistui hävittää maan taantumuksellinen, feodaalinen politillinen rakenne ja sen tilalle voimaan saattaa yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, on sosialistipuolueen voima jatkuvasti kasvanut. Vuonna 1907 oli puolueella 40 prosenttia kaikista edustajapaikoista eduskunnassa. Tämä määrä yhtämittaa kasvoi seuraavissa vaaleissa, kunnes vuoden 1916 vaaleissa — jotka olivat viimeiset lailliset vaalit Suomessa — työväenjärjestöjä edustava puolue sai ehdottoman enemmistön eduskunnassa.

"Suomen työväenliikkeen vastustajain taantumuksellinen politiikka ja niiden nykyinen menettely, niiden nojautuessa Saksan autokratiaan taistelussa Suomen kansanvaltaisia laitoksia ja liikkeitä vastaan, on kaikiksi ajoiksi riistänyt kansan luottamuksen näiltä aineksilta. Kansan viha näitä Suomen junkkeriaineksia vastaan on sitä suurempi siihen nähden, että vaikka Suomella viime kymmenen vuoden aikana onkin ollut verrattain vapaamielinen hallitusmuoto valtiollisiin oikeuksiin nähden, Suomi on siitä huolimatta monessa suhteessa jäänyt erittäin taantumuksellisesti yhteiskunnallisiin laitoksiin nähden, kun rahavaltaiset luokat maassa, niin kauan kuin eduskunnan lainsäätämisvalta riippui Venäjän hallituksen hyväksymisestä, käyttivät vaikutusvaltaansa Venäjän hallitukseen jarruttaakseen eduskunnan uudistavaa lainsäädäntää. Niinpä esimerkiksi Suomen maanviljelysysteemissä on monessa suhteessa jätteitä keskiajan maaorjajärjestelmästä, maanvuokraajat ollen pakotettut maksamaan vuokran pakkotyön muodossa riippumatta vallitsevasta työn markkinahinnasta. Yleiset virkamiehet nimitetään elinajaksi ja virastoissa vallitsee röyhkeästi byrokraatinen henki. Suomen lait — niin siviili- kuin rikoslait — perustuvat vahentuneeseen Ruotsin lakiin kahdeksannentoista vuosisadan ajoilta.

Suomen työtätekevän kansan taistelu, jota vuosisatojen kautta on käyty kotimaista ja ulkomaista tyrannia vastaan, on sen nykyisessä muodossa taistelua todellisen kansanvallan, niin teollisuus- kuin valtiollisen vapauden puolesta. Se on taistelua uudenaikaisen sivistyksen puolesta keskiaikaista autokratiaa vastaan. Minä vilpittömästi uskon, että tällä taistelulla on täysi oikeus odottaa täyttä myötätuntoa maailman kansanvaltaisten ainesten taholta."

*

Ylläolevan selostavan kirjeimän tov. Nuorteva jätti valtiovirastolle yhdessä pyynnön kanssa, että valtiovirasto hyväksyisi hänen tekemänsä esityksen viljan lähettämisestä Suomeen, josta hänellä on ollut keskusteluja elintarvekontrolliviraston kanssa. Tarkotus on muodostaa komitea Ruotsiin, joka valvoisi viljan jakamista Suomessa, niin että se ei joutuisi palvelemaan Saksan militaristisia tarkotuksia. Samalla on Nuorteva pyytänyt valtiovirastolta passin Ruotsiin ja Suomeen lähetettävälle edustajalle, joka järjestäisi asiaa koskevat kysymykset ja myös että hänelle myönnettäisiin oikeus olla vapaassa sähkösanomavaihdossa Suomen kanssa. Asiointen nykyiseen tilanteeseen nähden Nuorteva ei ole vielä pyytänyt virallista tunnustusta Suomen nykyiselle hallitukselle.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HERRAN ÄÄNI."

Kreikan eli Bysantiumin valtakunnan keisari Basilius oli tuominnut poikansa Leon kuolemaan, sentähden että eräät vaikutusvaltaiset ylimykset, erituoten eräs Santabarenus, olivat saaneet tuon kovin epäluuloisen keisarin luulemaan Leon tavottelevan isänsä kruunua ja henkeä. Keisarinna oli epätoivoissaan surusta ja tuskasta, ja hänen hovinaisensa voivottelivat hänen kanssaan. Onnettoman, kokonaan viattoman prinssin telotuspäivä läheni lähenemistään. Keisarinna koetti kaikin keinoin järkyttää isän kovaa sydäntä, mutta turhaan. Ei ollut enää kuin yksi päivä telotukseen.

Keisarinnalla oli huoneessaan papukaija, jonka oppivaisuus oli huvittanut häntä, mutta nyt suuressa murheessaan hän ei voinut sietää sen kirkumista ja lörpöttelyä. Hän käski viedä sen puistoon eräälle yksinäiselle paikalle. Vähää myöhemmin sattui keisari Basilius tulemaan samalle paikalle ja istahti siinä olevalle penkille. Yhtäkkiä hän kuulee oudolla, mitä surullisimmalla äänellä huudettavan: "Oi, Leo, minun poikani, minun poikani!" Säikähtyneenä nousi keisari penkiltä ja kuunteli. "Oi, Leo, minun poikani, minun poikani!" kuului taas valittava ääni, ja sitä seurasi sydäntä vihlova parahdus. Ketään ei ollut näkyvissä, sillä huutaja oli lehdistön peitossa oleva papukaija, joka ei moneen päivään ollut onnettomalta hallitsijattareltaan mitään muita sanoja kuullut, ja sentähden oli oppinut niitä matkimaan. Syvästi liikutettuna pakeni keisari tuolta kauhun paikalta, riensi palatsiinsa ja käski päästää poikansa hetipaikalla vapaaksi.

Muutamia päiviä myöhemmin selveni sekä Leon syyttömyys että tuon valitushuudon alkuperä. Keisari iloitsi, että poikansa viattomuus oli tullut ilmi ja että hänet oli estetty tekemästä niin hirveää rikosta. Mutta keisarinna ei enää koskaan päästänyt papukaijaa luotaan, niinkauan kuin se eli.

- - -

POTAATTI-ISÄNMAALLISUUS ALKAA JO MÄDÄTÄ.

Sekä Minnesotasta että Indianasta tulee tietoja, että tuhansia busheleita perunia mätänee farmarien kellareissa ja välittäjien varastohuoneissa. Yhä korkeampia hintoja odotellessa pidätettiin ne talven kuluessa poissa markkinoilta, ja ovat jo alkaneet pilaantua. Asiantuntijat arvioivat, että toista miljoonaa bushelia potaattia tulee tässä maassa keväällä heitettäväksi hukkaan kun ovat niin mätiä, etteivät enää kelpaa elukoillekaan. Jauhojen säästämiseksi olisi nuo varastot ollut siedettävillä hinnoilla myytävä talven kuluessa: sellainen oli elintarvehallinnon tarkotus, ja sitä vaati "isänmaallinen velvollisuus". Mutta keinottelijat tahtoivat korottaa hintoja äärimmilleen — ja erehtyivät tällä kertaa, sillä väestö ei vielä ollut niin nälkiintynyt kuin he olivat luulleet ja toivoneet. Viime syksynä oli perunasato suurempi kuin tuskin milloinkaan ennen Yhdysvalloissa; kun hinnat siitä huolimatta kiskottiin mahdollisimman korkealle, ei niitä viime talvena kulutettu tavallista enempää, joten oli luonnollinen seuraus, että suunnattomat varastot jäivät mätänemään. Ennen siis pilaantukoot elintarpeet kuin päästetään hintoja alenemaan. Noin kauniita tuoksuvia kukkia kantaa se siunattu yksityisomistus!

- - -

Kun sensuuri torkkuu.

Kahdeksannentoista vuosisadan alussa oli Sorbonnen yliopiston professori Claude Morel korkeimpana sensuurivirkailijana Parilsissa. Silloin oli vielä kirkko kaikkivaltias, joten sensuurin päähuolena oli valvoa, ettei mitään "väärähoppisuutta" päässi julkisuuteen. Niinpä tutki professori Morel eräänkin teoksen sisällön ja huomattuaan sen vaarattomaksi, varusti sen siiloin käytännössä olevalla, näin kuuluvalla todistuksellaan: "Minä en tässä kirjassa ole havainnut mitään, mikä pienimmälläkään tavalla sotisi kristilliskatoolisen kirkon uskoa vastaan." Lienee professori vähä itsekin ällistynyt, kun myöhemmin tuli selville, että se teos oli ranskankielinen käännös — muhamettilaisten koraanista!

- - -

RYHTYI AJOISSA VAROKEINOIHIN.

Ranskan kuningas Ludvig XIV (jonka mielilauseena oli: "valtio, se on: minä") keskusteli eräänä päivänä hoviherrojensa kanssa kuninkaan vallasta alamaistensa suhteen. Ainoa, joka rohkeni väittää tällä valtalla sentään olevan varmat rajansa, oli kreivi de Guiche. Korskea kuningas, joka ei missään asiassa suvainnut vastaväitteitä, kiihtyi siitä vihan vimmaan ja kiivaasti ääntään korottaen huusi: "Jos minä käsken teidän heittäytyä mereen, ei teillä ole muuta neuvoa kuin päistikkaa sinne syöksyä!" — Kreivi de Guiche ei siihen virkkanut sanaakaan, vaan nousi paikaltaan ja läksi kiirein askelin ulos huoneesta. "Mihin te menette, kreivi?" kysyi kuningas hämmästyneenä. "Menen opettelemaan uimaan," vastasi nokkela hovimies. — "Ylkäähän hätäilkö, ei siihen ole niin kiirettä," sanoi kuningas nauraen. Kreivi palasi paikallensa, ja siihen loppui siitä asiasta keskustéleminen sillä kerralla.

- - -

PÄIVÄKÄSKY ITSEMURHAA VASTAAN.

Napoleon I, ollessaan vielä ensimäisenä konsulina, antoi kerran Ranskan kaartille seuraavan omituisen päiväkäskyn:

"Krenatööri Greblin on lemmensurujen takia ottanut itsensä henkiltä. Hän oli muuten urhokas mies. Se on jo toinen tällainen tapaus, mitä kaartissa on yhden kuukauden ajalla sattunut. Senjohdosta ensimäinen konsuli käskee kaartin päiväkäskyssä lausuttavaksi seuraavaa: että sotilaan täytyy kyetä voittamaan tuskansa ja kärsimysten aiheuttama mielenmasennus, sillä sieluntuskien urhoolliseen kestämiseen vaaditaan yhtä suurta miehuutta kuin kuulasateessa patterilla seisomiseenkin. Surunsa valtaan antautuminen, vastaan tappelematta, ja itsensä surmaaminen siitä päästäksensä, on taistelukentältä poistumista, ennenkuin voitto on saavutettu.—Bonaparte."

- - -

Voi niitä amerikalaisia lehtiraukkoja!

Juuri kun Amerikan kapitalistinen sanomalehdistö oli saanut tyhjennetyksi kaikkein myrkyllisimmät vihansa maljat "maansa kavaltajan" Trotskin pään päälle, täytyy samojen lehtien nyt uusimpain kaapelitietojen mukaan kertoa, että Leninin on ollut erotettava Trotski ministeristöstään, koska tämä ei alo alistua Saksan pakottamiin rauhanehtoihin, vaan on ryhtynyt innokkaasti jatkamaan sissisotaa saksalaisia vastaan. Sillä kannalla on nyt asia, eikä kauan kuume, kun niin perinpohjin herjatu toveri Trotsky taas vuorostaan on tuon samaisen katulutka-lehdistön erikoisena lemmikkinä, tuon älyttömän mölyköörin ylistämänä sankarina.

Nyt jo on huomattavissa hieno, mutta merkitsevä ero Trotskin kohtelussa noiden lehtien taholta. Leninin ministeristössä ollessaan hän aina oli "bolshevikien ulkoministeri", mutta nyt hän on yht'äkkiä muuttunut "entiseksi Venäjän ulkoministeriksi"! — Niin on niillä lutkilla tarkka vaisto.

- - -

Kun sellaista näkee oppilaistaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Eräs saksalainen lehti kertoo hauskan välikohtauksen eräästä kokouksesta, jonka sotakiihkoinen "Saksan isänmaallisuuspuolue" piti äskettäin muutamassa Bonnin läheisyydessä olevassa huvilakaupungissa. Kokous oli mennyt tavallista menoaan, ja yliopettaja Grube jo piti lopettajaispuhetta, jossa hän tuli maininneeksi, että tätä isänmaallisuuspuoluetta oli julkisuudessa syytetty sodan pitkittäjäksi. "Aivan oikein!!!" huudahtaa silloin muuan univormussa oleva luutnantti, kaikuvalla äänellä. Yleinen kauhistus syntyi salissa. Kun yliopettaja Grube vihdoin toinnui hämmästyksestään, lausui hän "vakavan surkuttelunsa", että tuollaista saattoi kuulla preussilaiselta upseerilta, vieläpä — omalta entiseltä oppilaaltaan! — Että välikohtauksen vaikutus haihtuisi, veisattiin sen päälle: "Deutschland, Deutschland über alles" (Saksa, Saksa yli kaiken).

- - -

Oluenjuojan mietelmä.

"Nyt on satanut kolme päivää minkä taivaasta maitua... Ei näy taivaassakaan vedestä tykättävän!"

- - -

Kansankirjeitä

WASHINGTON

RAYMOND.

Voittivat lakon. Weston Veneer and Basket Company'n naistyöläisistä 17 lakkoutui t. k. 7 päivänä. Heille kun oli annettu vanhoista lakkiastioista niinkuin öljykannuista ja muista kerätyistä rojuista leikatuita lakkilevyjä, joita heidän piti panna laatikkojen syrjiin. Tuommoiset vanhat ruostuneet levyt ovat hyvin hitaita ja jäykkiä käsitellä, hidastuttaen työtä, kun on kappaletyö, niin 17 naista, joita työ koski, jätti työnsä ja läksi kotia. Työnjohtaja uhkaili, että kunhan pari viikkoa kuluu, niin jokainen on tullut takasin entisillä ehdoilla. Mutta työläisistä ei mennyt ketään takasin, ja työnantajan on täytynyt taipua. Hän lähetti sanan jokaiselle entiselle työläiselle t. k. 15 p., että tulla takasin, kyllä hän poistaa nuo vanhat rojut ja antaa uusia, niinkuin vaatimus oli.

Naisilla on ennenkin usein ollut lakkoja näillä laatikkotehtailla, mutta ennen eivät ole koskaan seisoneet niin yksimielisinä kuin nyt, eivätkä ole saaneet vaatimuksiansa läpi. Niin, yksimielisyys on voimaa!

Nautintorikkaan iltaman vietimme sunnuntaina t. k. 17 p. Venäjän ja Suomen vallankumouksen muistoksi suomalaisten haalilla.

Ohjelma oli vaihtelevaa. Erittäinkin pidimme toveri Jalon lyhyestä mutta sisältörikkaasta puheesta. Lopuksi vielä koetettiin muistella kansallistanssia "purppuria", vaikka ei siitä tahtonut mitään kokonaisuutta saada. Mutta oli sekin vaihteeksi hauskempaa katsojille ja ehkä osanottajillekin, kuin nuo ainaiset valssit ja "muustepit".

Liikekeinotteluista riitaantuneina oli kaksi suomalaista misistä t. k. 17 p. "ottanut yhteen" kadulla. Tappelussa oli aseina käytetty kynsiä ja pehmeämpiä ascita.

Tuommoiset kahakat olisi kyllä, jos niitä pitää toimeenpanna, suoritettava sisäpuolella seinien, sillä tämänlainen kansalliskunnia on liian vanhanaikaista jo nykyaikana.

Oscar Hendrickson on loukkaantunut kämpällä t. k. 18 p. ja tuotu South Bendin hospitaaliin, vaan en tiedä, kuinka pahoja vammoja hän on saanut.

J. Oksa.

WYOMING

HANNA

Hannan s. s.-osaston näytelmäseura esitti t.k. 10 päivän iltana "Suuri parjaaja"-nimisen espanjalaisen draaman suurelle katsojajoukolle. Katsojat olivat tyytyväisiä yleensä esitykseen, vaikka kappaleessa löytyy paljon pitkiä ja väsyttäviä puheenvuoroja, varsinkin ensimäisessä näytöksessä. Sitä seikkaa vain yleisö pahotteli, kun haalissa esiintyi joukko väkijuomilta liikutettuja, pitäen toisinaan isoa ääntä ja siten häiriten niitä, jotka olisivat halunneet tarkasti seurata esitystä. Viime aikoina onkin joillekin paikkakuntalaisille tullut oikein tavaksi tulla päihtyneenä haliin, aiheuttamaan siten häiriötä. Siis, koettakaapa hyvät toverit esiintyä järkevästi ja arvokkaasti, äläkäkä tulko päihtyneinä yhteiseen kokous- ja seurusteluhuoneeseemme. Sitä vaatii meiltä ihmisyys ja nykyinen aika, jolloin meitä koetetaan kaikilla tavoin provoseerata, niin omien luokkatovereitten kuin kapitalistien käytreittenkin taholta. Onpa jo huomattu urkkijoita ja kaikenlaisia epäilyttäviä olentoja tunkeutuvan haaliinmekin, m.m. näytelmäseuran harjotuksiin ja osaston ala-seurojen kokouksiin, kuin myöskin täällä oleviin ruokaloihin. Ja kuuluupa jo mennyn niinkin pitkälle, että on kiliteltv kauntin sherifiin virastoon asti. Minä en tiedä, josko on vielä ketään yksityistä henkilöä ilmi-annettu koska ei ole vielä ketään täällä vangittu, mutta yleensä me suomalaiset olemme yleisnä silmätikkuna. Ja siitä syystä on johtunutkin se, että täällä ei ole enää tahtonut suomalainen saada työtä, kuten superintendentti on itse antanut ymmärtää.

Näytelmäseura on päättänyt siirtää "Hatanpään Heikin ja hänen morsiamensa" esityksen huhtik. 13 päivän iltaan, kun sitä ei voida harjotella t. k. 30 päivään, joka olisi näytelmäseuran ilta, eikä huhtik. 6 iltaa voitu saada näytelmäseuralle, kun se oli jo annettu naisten voimisteluseuralle.

Sensijaan päätti näytelmäseura hommata t. k. 30 päivän illaksi ohjelmailtaman, johon useat lupautuivat laittamaan ohjelmaa, joten ohjelma tulee olemaan arvokasta ja monipuolista. M m. yksinäytöksinen näytelmäkappale "Kilpakosijat" sekä kaunis kuvaelma, ja paljon muuta hauskaa. En rupea tässä nyt tekemään tarkempaa selkoa eri ohjelmanumeroista. Sittenpähän